

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 191 (3055) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 26

Tizezrek vonulnak el az Országházban a Kormányzó-helyettes ravatala előtt

Délután 3 órakor helyezte el a ravatalon Biharmegye és Nagyvárad koszorúját dr. Czifra Kálmán megyei és dr. Hlatky Endre városi főispán

Budapest, külön kiküldött tudósítónk jelenti. Tegnap tudósításunkat az Országházhoz induló gyászmenet felsorakoztatásával zártuk. A felsorakozás után lassan megindult a menet tegnapi számunkban már közölt sorrendben.

Délután 4 órakor lovasrendőr század zárta le a parlament előtti négyszöget és kordont vontak a Kossuth Lajos-térre befutó utcák torkolata előtt is. Mialatt a gyászmenet a déli-pályaudvartól a Kossuth Lajos térig érkezett, ezrekre menő tömeg sorakozott fel a rendőrkordon mögött, hogy fejthajtva fogadja vitéz nagybányai Horthy Istvánt, aki csak nemrégiben mint kormányzóhelyettes-jelölt érkezett a parlament kupolacsarnokába, hogy esküt tegyen a magyar alkotmányra és most ugyanoda érkezett vissza, a hősök mezeiéről: holtan.

A parlament erkélyeit és a kupolacsarnok hatalmas bejáratát gyászdrapériákkal vonták be. A teret környező villanylámpákról földigérő gyászlombok lengenek alá. A kupolacsarnok bejárata előtt hatalmas pálmák övezik az égő kandellábereket. Ezek függ feketé gyászkeretben a Kormányzóhelyettesnek a Horthy-család címerével diszitett gyászjelentése:

„Vitéz nagybányai HORTHY ISTVÁN
1904—1942.”

Háromnegyed öt órakor lezárták a téren átvonuló forgalmat. A kupolacsarnok bejárata elé időközben megérkezett az a katonai és polgári küldöttség, amely a ravatalozóvá átalakított kupolacsarnok bejárata előtt fogadja a koporsót.

A virágcsokrok és koszorúk egyre nagyobb tömegben érkeznek az országház egyik mellékbejárata elé. A ravatalt a kupolacsarnok bejárataival szemben helyezték el. A vékony ezüstszalaggal diszitett öt lépcsőfokból álló emelvényen fekete lepellel letakart téglalap áll. Erre kerül majd a hősi halott koporsója. A ravatal négy sarkán embernagyságu ezüst kandelláberek karvastagságu gyertyákkal.

A ravatal fejrésze hatalmas pálmák borulnak. Egyébként az egész kupolacsarnokban nemes egyszerűség és melyes gyász.

Az Alkotmány-utca felől érkező gyászmenet félhat óra után tíz perc-

cel ért az országház oroszlános főbejárata elé. Legelől két diszszázad lovasrendőr bogárfekete lovon. Azután három gyászhintó következett roskadásig megrakva koszorúkkal és virágokkal. A gyászkocsikat ötven méterre lovas testőrszázad követte, habos-szürke lovakon. Utánuk gyalogos testőrszázad vállra fektetett puskákkal, majd repülő diszszázad

A katonai diszkisérlet diszszoszlopban vonult fel a főbejárata elé és fölük balra helyezkedett el a honvéd légi-erők fuvós zenekara gyászfátyollal leköttött dobokkal.

Azután feltűnt a repülőtestek által kísért ágyutalp...

Az országház oroszlános főkapujánál a koporsót az országgyűlés két Házának háznagyai, a kormányzói ka-

binetiroda és a katonai iroda főnöke, a szertartásigazgató, a testőrség parancsnoka, a képviselőházi őrség parancsnoka és két diszruhás, alabárdos testőr fogadta.

A koporsót hozó ágyutalp után még egy század repülő következett, míg a sort egy század táborigi pilóta zárta le, kék táborigi öltözetben. pilótasapkában.

Gyászszeretartás a ravatal előtt

A koporsót a politikai élet számos kiválósága kísérte, ott voltak a hősi halált halt Kormányzóhelyettes szükebb és távolabbi bajtársai. Végül az egyszerűen fényezett táborigi fejfát emelték le a lafettárról és állították a gyászjelentés alá.

Amikor a koporsót elhelyezték a

ravatalon s a gyászmenet tagjai elhelyezkedtek a kupolacsarnokban, dr. Soltész Elemér protestáns táborigi püspök bibliát olvasott és áldást mondott. Utána a református kántus egy gyászdalt énekelt. Ezzel a rövid szeretartás a kupolacsarnokban véget ért s a gyászmenet tagjai néhány pillanatig

mély áhitatba merülve állottak a ravatal előtt. Hat óra előtt néhány perccel a gyászmenet tagjai, élükön Kállay Miklós miniszterelnökkel, báró Perényi Zsigmond felsőházi alelnökkel és Tasnádi Nagy András képviselőházi elnökkel, elhagyták az Országház épületét.

A Kormányzó és családja a ravatalnál

Az esti órákban megjelen a kupolacsarnokban a Kormányzó Ur Öfömlétősága hitvesével, valamint a Kormányzóhelyettes Ur Öfömlétősága özvegye. Erre az időre teljesen kiürült a kupolacsarnok, a funkcionáriusok és a diszőrség tagjai is mind eltávoztak. A kormányzói pár és az özvegy hosszabb ideig mély áhitatba merülve tartózkodott a ravatal mellett

Ciano olasz külügyminiszter részt vesz a temetésen

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Gróf Ciano olasz külügyminiszter Budapestre utazott, hogy Olaszországot képviselje Magyarország kormányzóhelyettesének temetésén. A külügyminisztert magasrangú katonatisztekkel álló bizottság kíséri. A bizottság tagjai között van a légi haderők vezérkari főnöke is

Koszorúk és virággerdők a koporsó körül

A Budapesti Értesítő jelenti: Az Országház kupolacsarnokában ma délelőtt a nagyközönség vonult el vitéz nagybányai Horthy István ravatala előtt, hogy lerójjá kegyeletét a hősi halált halt kormányzóhelyettes ravatalánál. Tíz és tizezren vonultak el mély meghatódottságban. Az elvonulók közül sokan zokogtak. A ravatalon a szülők, a hitves, a honvédség és a repülőbajtársak koszorú. A szü-

lők hatalmas gyászolusz koszorúján ez a felirat: „Gyászbaborult szülőid”. Az özvegy koszorúján: „Ili és kisfiad”. A ravatal előtt ott fekszik sok kis virág, melyeket a nagyközönség soraiból helyeztek el kegyeletés

Biharmegye és Nagyvárad koszorúja a ravatalon

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Czifra Kálmán és Hlatky Endre dr. főispánok vezetésével a megye felsőházi tagjai, valamint a bihari országgyűlési képviselők ma a kora reggeli órákban gépkocsin a fővárosba utaztak, hogy Bihar megye és Nagyvárad város képviselőjében részt vegyenek a hősi halált halt Kormányzóhelyettes temetésén.

(Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.) Ma délután 3 órakor az Országház kupolacsarnokában megjelen-

kezek. Reggel 6 órakor nyitották meg az országház kupolacsarnokának bejárata a nagyközönség sora előtt, de már hajnali 4 órakor végláthatatlan sorokban várekoztak a gyászolók ezrei a bejárata előtt. Egészen a Személynök-utcaig húzódik a Kossuth Lajos téren és a Duna parton a gyászolók hatalmas sora. Ma délelőtt a képviselőház és a felsőház tart gyászülést, majd az országgyűlés tagjai elvonulnak a koporsó előtt. Délután a kormány tagjai, a legfőbb állami méltóságok viselői, különböző testületek és küldöttségek helyezik el koszorúkat a ravatalon.

tek Bihar megye kiküldöttei és a Kormányzóhelyettes Ur virággerdőről ravatalára elhelyezték koszorúikat. Percekig tartó néma vigyázzállással rótták le kegyeletüket a nagy halott előtt. Koszorújukon ez állt: A nemzet nagy Hősének örök emlékével Bihar megye közönsége.

Nagyvárad. Saját tud. Mint már jelentettük Bihar megye törvényhatósága szeptember 2-án rendkívüli közgyűlésén áldozik a hősi halált halt

Kormányzóhelyettes emlékének. A közgyűlés szónokai vitéz László Miklós ny. altábornagy és Bodnár Sándor kiszagda országgyűlési képviselő lesz-

nek. Itt írjuk meg, hogy vitéz dr. Nádányi János alispán szerdán este ugyancsak Budapestre utazik és részt vesz a holnapi temetésen.

Gyászülést tartott a képviselőház

A Budapesti Értesítő jelenti: A képviselőház vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes elhunytá alkalmából szerdán délben gyászülést tartott. A gyászülést Tasnádi Nagy András elnök nyitotta meg. A képviselők fekete ruhában jelentek meg, csaknem teljes számban és ott volt Kállay Miklós miniszterelnök vezetésével a kormány valamennyi tagja. A diplomatapályban megjelent von Jagow, német követ is. Ott voltak a főispáni kar tagjai és sok vidéki polgármester.

Tasnády Nagy András elnök szavait a Ház tagjai állva hallgatták végig. Az elnök megemlékezett arról, amikor alig félévvel ezelőtt vitéz Horthy Istvánt kormányzóhelyettesé választották.

— Sokat vártunk tőle — mondotta — és biztonságban láttuk, kezébe adva, nagy és szent érdekeinket. Ez a bizalmunk, tiszteletünk és szeretetünk csak róla, amikor tevékenységének első megnyilvánulásait szemlélhettük. Még inkább fokozódott nemzetünk ragaszkodása, amikor nem törődve az érte megnyilvánuló aggodalommal, arra az arcvonatra sietett, ahol országunk létét, tűzhelyeit, biztonságát kell megvédelmezni.

Az elnök után Kállay Miklós minisz-

terelnök emlékezett meg a hősi halált halt kormányzóhelyettről. Emlékeztetett arra, hogy ma nemcsak a kormány és pártja nevében, de úgy érzi, hogy minden párt nevében szólal fel, mert tudja, hogy minden magyar ember együtt van e pillanatban a nemzetet ért mérhetetlen gyász érzésében. A hősi halottban — úgymond — gyászoljuk kormányzóhelyettesünket, egy nagyszerű repülőőrkatonát és egy pompás, nagyraihivatott fiatal életet. A háborúban álló ország gyászolja a bátor, ennél több, a vakmerő katonát. Amikor harctéri szolgálata jelentkezett, már az első harcirepülésnél kitűnt hasonlíthatatlan személyes bátorságával. Mindig egyedül szállt fel gépével harcivállalkozásaira és most halálában egy egész nemzet kísérei koporsóját. Történelmi nagyságokban gazdag nemzetünk egyik családja sem adott még országunknak többet, mint az, amelyik Horthy Miklóst és Horthy Istvánt adta nekünk. A mai súlyos időkben megbomlik a dolgok rendje, apák temetik fiaikat. Az apa életét és a fiú halálát a mi fajtánk felmagasztolására az Uristen adta nemzetünknek. Halálukkal és halálukkal egyaránt. Emelkedjünk fel példájukon és kiáltunk oda

az egész világnak, hogy magyarok vagyunk, ezeréves urai ennek a földnek és ezen a földön ezeréves jövőnk meg alapítói kell lennünk. Horthy István koporsója mellett kiáltom és velem együtt kiáltja az egész magyar nemzet, hogy az egész világon hallják, hogy itt mint egy ember, egységben él egy 15 millió nép, melynek lelkéből felharsan a kiáltás: Éljen a Kormányzó! Éljen a Haza!

A miniszterelnök beszéde után a képviselők sokáig éltették a kormányzót, majd néma tiszteletadásal adóztak az elhunyt emlékének.

Az elnök azután a Ház üléseit bizonytalan időre elnapolta.

Megérkezett a horvát és finn küldöttség a temetésre

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ma reggel 8 óra 10 perckor megérkeztek vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes temetésére a horvát kormányt és hadsereget képviselő küldöttség tagjai. Ariukovics belügyminiszter, Stancer tábornok, hadsergőfőparancsok, Miljkovics követ, Nintar követ-ségi titkár és a horvát hadsereg két lözetszije.

Helsinki. (MTI.) A finn távirati iroda jelenti: Mannerheim tábornagyot és a finn hadsereget Östermann tábornok képviseli vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes temetésén.

Rommel újabb nagy támadását várják Kairóban

A Kaukázus déli lejtőjén alakulnak ki a németek további támadó hadműveletei

Zürichből jelentik: Kairói jelentés szerint a sivatag harc megélénkülését jósolják. Kairóban attól tartanak, hogy Rommel nagy támadásra készül.

Az NST berlini jelentése szerint a Kaukázusban a német hadosztályok támadó hadműveletei most már a déli lejtős vidéken alakulnak ki. Minden jel arra mutat, hogy a legközelebbi hadműveleti cél Szugum elfoglalása.

Berlinből jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Moszkvai hír szerint Stalingrád valamennyi külvárosát kiürítették és a lakóházakat erődítményeké alakították át. Novoroszijzkban is megkezdtek a lakosság elköltöztetését.

Ankarából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az új középkeleti angol parancsnokság létesítéséről Ankarában hangoztatják, hogy a tengelycsapatok közelednek az iráni határhoz és az angol kormány élénk aggodalommal figyeli a hatást, amelyet a kaukázusi háború gyakorolt Irán és Irak népére. A középkeleti angol főhatóság alatt álló országokban növekvőben van a bizonytalanság, ami abban is megnyilvánul, hogy a lakosság lázasan koporgatja az ércpénzt. A váltópénzhány következtében a libanoni kormány kénytelen volt 5, 10, 25 és 50 piasteres bankjegyeket kibocsátani.

Iroda jelenti: A londoni News Chronicle újdélhí jelentése szerint a kongresszusi párt vezetőinek letartóztatása után az indiai nemzetgyűlés vezető személyiségei vették át az elégedetlenség mozgalom vezetésének irányítását. A propaganda különösen széleskörű és ma már mintegy több százezer indiai falura terjed ki.

Megszűnt a parlamenti rendszer Franciaországban

Vichy. (NST.) A hivatalos francia lap közlése szerint a francia kormány megszüntette a parlamenti rendszert. A kamara és a szenátus ellenőrzése alatt álló hivatalokat feloszlatták és közvetlenül a kormánybiztoságok rendelkezése alá helyezik az újjászervezett hivatalokat. A kamara törvényhozási hatalma július elsején járt le.

Kvaternik tábornagy magyar kitüntetése

Zágrábból jelentik: (MTI.) Kvaternik tábornagy keddi születésnapján vitéz Marossy Ferenc zágrábi magyar követ ünnepélyesen átnyújtotta a tábornagnak adományozott Magyar Érdemrend Nagykeresztjét. Az átadás a hadügyminiszteriumban történt, az egész tábornoki és tiszviselői kar jelenlétében.

Egész Franciaország hálás a Führer újabb, nemes gesztusáért

Párizs. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Egész Franciaországban hálával és örömmel vették tudomásul a Führer rendeletét arról, hogy bocsiásák szabaddon a Dieppe és környékbeli hadifoglyokat jutalmul a lakoságnak az

angol partraszállási kísérlet alkalmával tanúsított fegyelmezett magatartásáért. A francia lapok hangoztatják ezzel kapcsolatban Németország és Franciaország együttműködésének szükségességét.

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani

Új keresztény üzlet

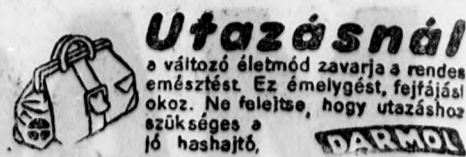
Órák, ékszerek

és kegytárgyak nagy választékban.

Javításokat pontosan eszközölök. Aranyat, ezüstöt, briliáns napl áron veszek

Viktor Árpád órás és ékszerész

Rákóczi-ut 3 (v. Herbst üzlet)

Kiknek az adófellebbezéseit tárgyalja pénteken az I. sz. adófelszólamlási bizottság

A II. számú adófelszólamlási bizottság 1942. aug. 28-án az alábbiak adófellebbezéseit tárgyalja: Platona János Pannónia utca 4, Steiner József Hunyadi János u. 8, Léner Jenő Hunyadi János u. 6, Kain Elemér Hunyadi János u. 2, Moekovits Ernő Hunyadi János u. 2, Kászonyi István Vitéz utca 22, Klein Gyula Vitéz utca 11, Hanga Béla Vitéz u. 31, Idős Pankolics Károly Vitéz utca 33, Mezei Lajos és társai Vitéz utca 3, Neumann Lászlóné Baross utca 10, Mózes Izrael Baross utca 12, Neumann Mártonné Baross utca 12, Ifj. Benedek Ferenc Békéscsaba utca 7, Bartyuk András Békéscsaba utca 49, özv. Glück Józsefné Hattyu u. 35, Tóbiás József Mátyás király u. 66, Bonis János-Lajos u. 1, Tibold Margit Prohászka utca 1, Szegő Antal gróf Tisza István 25, Karcai Mihály Báthori utca 36, Hikel István Wekerle Sándor u. 4, Oláh Sándor Karácsonyi püspök u. 2, özv. Bodorosik Jánosné Templom u. 33, Kovács Miklós Szent Jeromos utca 4, Farkas Györgyné Szent Anna utca 19, Hitter József Malom u. 9, Hesz Ágoston Széchenyi püspök u. 9, Lepizsán Károly Perényi püspök u. 5, Oláh János Árpád vezér utca 50. szám.

A margittai kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság

3190—1942. tk. szám.

Árverési hirdetmény kivonat

Dr. Wilhelm Jenő éleedi ügyvéd által képviselt dr. Havas Aladár éleedi lakos végrehajtónak Sturz Lőrincné sz. Groze Virág éleedi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2400 P. tőkekövetelés és járuléka behajtás végett a Tataros községben fekvő s a tatarosi 607. sz. tkvi. betétben A. I. 1—2. 5—15. soroz. a. 1933/8-a. 1937/5. 1950/3.-a 1950/12.-a. 1951/10. 1951/14.-a. 1951/18.-a. 1951/27.-a. 1952/3. 1952/8.-a. 1956/17.-a. 1957/10.-a. 1984/8.-a. hrez. a. felvett ingatlanoknak Sturz Lőrincné sz. Groze Virágot illető felelő részére 1750 P. kiküldési árban.

Az árverést 1942. évi szeptember hó 5. napján délelőtt 11 órakor Tataros község házánál fogják meg tartani.

Az árverésre kerülő ingatlant a kiküldési ár kétharmadánál, alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kiküldési ár 150/0-a, amelyet a magasabb ígértet ugyanannyi 0/0-ára kell kiegészíteni.

Margitta. 1942. évi május 27. napján. Dr. Lévy Béla s. k. kir. járásbíró.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet

Német birodalmi lobogó leng a Kaukázus legmagasabb csúcsán!

Stalingrádnál további tért nyertek a németek. A szövetségesek már csak a csodában reménykedhetnek — a bostoni rádió hírmagyarója szerint

Ismét nagy csata dül a Salamon-szigetek körül

Berlinből jelentik: (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnokság közli: A Kuban torkolatánál román csapatok házról-házra vívott kemény harcok során elfoglalták Temrjuk kikötővárosát. A Kuban alsó folyásától délre több ellenséges ellentámadás összeomlott. *Augusztus 24-én délben egy hegyicsapat az 5630 méteres Elbruszra, Kaukázus hegység legmagasabb csúcsára kitűzte a birodalmi lobogót.* Északnyugatra és délkeletre Stalingrádtól a német támadás, noha a bolsevista védekezés elkeseredetten folyik, további tért nyert. 52 szovjet páncélost megsemmisítettünk. A doni arcvonalon olasz csapatok több ellenséges támadást visszautasítottak. A légierő az ellenség mögöttes területe, különösen Stalingrád ellen intézett heves nappali és éjjeli támadása a fegyverkezési gyárakban és katonai berendezkedésekben nagy tüzeket és hatalmas kiterjedésű robbanásokat okozott. A Volgán elsüllyesztettünk két szállítóhajót.

Kaluzától délnyugatra és Melintől északnyugatra erős ellenséges támadások hiúsultak meg. Rzevnél a német csapatok bátor, elkeseredett harcban állanak erős ellenséges gyaloglással és páncélosokkal. 63 szovjet páncélost megsemmisítették.

Az Ilmen-tótól délkeletre és Leningrád előtt csak helyi jellegű tevékenység folyt.

A német légierő hétfőn Archangelszk fehér-tengeri szovjet kikötőt támadta. Erős tüzeket figyeltek meg.

Hiábavaló a bolsevisták minden igyekezete a kaukázusi német előnyomulás feltartóztatására

Észak-Afrikában könnyű német harci gépek vasárnap és a hétfőre virradó éjjel Kairótól északnyugatra

egy brit repülőteret támadtak. A repülőter berendezéseit és a földönálló repülőgépeket megrongálták. A megszállt nyugati terület fölé történt nappali berepülések során két brit gépet lelőttünk. A brit légierő kötelékei a keddre virradó éjjel a Rajna és Majna közti vidéket támadták. Többhelyen, így a Rajna melletti Frankfurtban és Mainzban a lakónegyedekben károk keletkeztek. 16 brit gépet lelőttünk.

Augusztus 24-én német aknaszedőhajók a Csatornában számszerű fő

lényben levő brit gyorsnaszádotok támadtak meg. Egy gyorsnaszádot és egy meg nem állapított mintájú nagyobb járművet elsüllyesztettek. Egy másik gyorsnaszádot kigyulladt és megállt. Harcierőnk sérülés nélkül tért vissza. Augusztus 25-re virradó éjjel német előőrhajók a Csatorna Északi kijáratánál elsüllyesztettek két brit gyorsnaszádot.

Berlinből jelentik: (NTL) A véderő főparancsnokság a kaukázusi har-

Valamennyi hadszíntéren kedvezőtlen a szövetségesek helyzete

Stockholmból jelentik: (NTL) A bostoni rádió hírmagyarója a hadihelyzetről mondott tegnapi beszámolójában a következőket mondotta:

A Szovjet katonai helyzetét rendkívül komolynak kell nevezni. A németeknek sikerült visszavetni a szovjet csapatokat, szívós és kétségbeesett ellenállásuk ellenére is. *A német előnyomulásnak, amely még mindig tart, olyan következményei lehetnek, amelyek kihatnak a katonai helyzetre a Szovjetunió területén is. A szövetségesek helyzete Egyiptomban és más hadszíntereken is kedvezőtlen és el lehet mondani, hogy már csak a csodában lehet reménykedni.* (MTL)

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 820. közleménye: Az egyiptomi arcvonal egész hosszában a szokásos tűzérési tevékenység folyt. A léghárító ütegek elpusztítottak négy ellenséges gépet, amelyek be akartak törni az arcvonal mögötti területre. A Földközi-tengeren az ellenség több repülőgéppel sikertelen támadást intézett egy hajókaraván ellen. A kísérő hadihajók két gépet lelőttek. A német vadászok egy gépet ugyanilyen sorsra juttattak. Német bombavetők elsüllyesztettek egy angol gőzöst. Az ellenséges légierő támadást intézett görögországi helyiségek és az Égei-tengeren lévő szigetek

cokkal kapcsolatban a következő részleteket közli: A Kaukázus vidékén a bolsevisták heves, de hiábavaló ellentámadással próbálták a német és szövetséges csapatokat feltartóztatni. Noha az ellenség aknamezőkkel, sziklazárakkal látta el az utakat, a német csapatok szabadabbá tették azokat és folytatták az előnyomulást. Különösen nagy eredményt ért el az a hegyi vadászcsapat, amely 1500 kilométert tett porban és hőségben és a birodalmi zászlót az Elbruszra kitűzte, a kaukázusi előnyomulás során súlyos harcokat víva. (MTL)

ellen. A bombázás némi kárt okozott. Áldozatokról sehonnán sem érkeztek jelentések.

Légiriadó Londonban

Stockholmból jelentik: (NTL) A brit hírszolgálat közlése szerint kedd délután London körzetében légiriadó volt. A légvédelmi ágyúk működésbe léptek.

Berlinből jelentik: (NTL) Augusztus 1. és 23. közt a bolsevisták 2217 repülőgépet vesztek szemben 137 elvesztett német géppel. (MTL)

Ujabb tengeri és légi ütközet a Salamon-szigeteknél

Amszterdamból jelentik: (NTL) Mint a brit hírszolgálat jelenti, az Egyesült Államok tengerészetiügyi minisztériuma közölte, hogy a Salamon-szigeteknél nagy tengeri és légi ütközet folyik. Japán részről még semmiféle jelentés nem érkezett, amely ezt megerősítené.

Berlinből jelentik: (NTL) Az ame-

rikai hadügyminisztérium közlése szerint a Salamon-szigetek körül ismét nagy tengeri csata dül.

Sanghajból jelentik: (Stefani)

Keddre virradó éjszaka elsőtízben volt elsötétítés Sanghajban, amely 4 óra hosszat tartott. Japán repülőek ellenőrizték az intézkedés végrehajtását.

Churchill még a parlament összeülése előtt nyilatkozik moszkvai és kairói megbeszéléseiről

Amszterdam. (MTL.) A NTL jelenti: Churchill kedden megbeszélést folytatott kormányának néhány tagjával és tájékoztatta őket moszkvai látogatásáról és kairói megbeszéléséről. Még a parlament összeülése előtt Churchill nyilatkozni fog.

Amszterdam. (MTL.) A NTL jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Churchill kairói tartózkodása során találkozott lord Gorttal, Málta főparancsnokával is.

Amszterdam. (MTL.) A NTL jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Harriman Londonban kijelentette, hogy rövidesen visszatér Amerikába és beszámol Rooseveltnek moszkvai megbeszéléseiről.

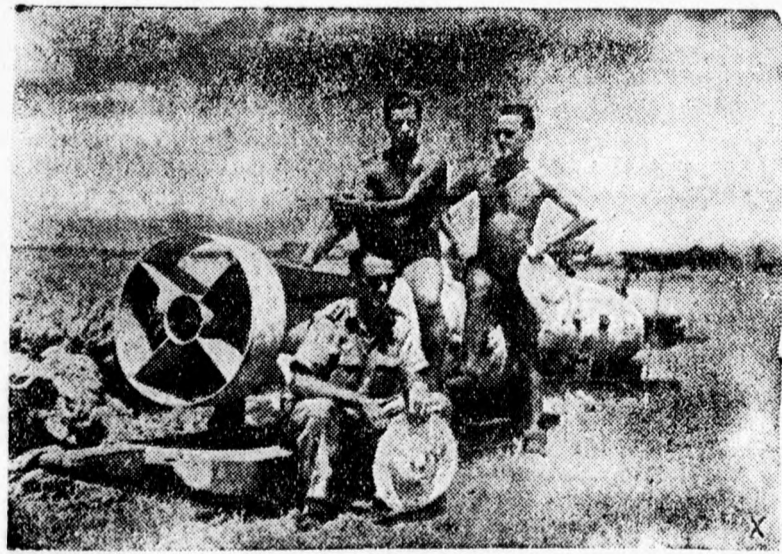
Stockholm. (MTL.) A NTL jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti Chur-

chill kairói látogatása alkalmával nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy Nagy-Britannia elhatározott akarata, hogy Egyiptomért és a Nilus deltájáért úgy harcol, mintha saját földjéről lenne szó.

Braziliában bezárták a német és olasz intézeteket és lefoglalták a tengelyállatvölköket

Buenos Airesből jelentik: (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Rio de Janeiroból jelentik: Kormányrendelettel bezárták a braziliai német és olasz intézeteket és a tengelyállatvölköket lefoglalták.

Genéből jelentik: (MTL) A Német

Napfürdő az óriásbombán

Butorasztalosok

figyelmébe!

kitűnő szerlakkpótló folyékony állapotban kapható a Szabó László vegyiüzemben

Nagyvárad, Mátyás király-út 135-37

Drámai részletekben bővelkedett Hotya gyilkosainak kivégzése

Szerdán reggel hajtották végre Ecsedin és Rácson a halálos ítéletet

Ungvárról jelentik: Szerdán reggel hajtották végre a halálos ítéletet Rác Imre és Ecsedi László nagyváradi fiait, talemberen, akik, mint emlékeztetés, megdöbbentő kegyetlenséggel megölték és kirabolták Hotya Gusztáv mézáró-mestert.

Miután az ungvári törvényszék kihirdette a gyilkosok előtt a kuria ítéletét és a kegyelmi kérvény elutasításáról szóló végzést, a két elítélteket szilenciózóan átvezették a bírósághoz. A bíróság előtt Rác Imrét egy református lelkész, Ecsedi Lászlót pedig egy görög katolikus pap részesítette az utolsó vigasztalásban.

Az ungvári ügyészség udvarán

Bogár János állami ítéletvégrehajtó két segédjével együtt már kedden Ungvára érkezett. A két bitófát az ügyészség gépházának udvarán állították fel.

Szerda reggel háromnegyed 7 órakor a rendőrség kivényelt szakácsa négyeséget alkotott a bitófa körül, amelyben a törvényszéki asztalnál dr. Szalamin törvényszéki bíró, dr. Karacsony István ügyész, egy törvényszéki jegyzés és két orvosszakértő foglalt helyet. Mintegy harminc főnyi közönség — bírák, ügyvédek, orvosok, rendőrségi és ügyészségi tisztviselők, valamint újságírók — kapott engedélyt a kivégzési aktus megtekintésére.

Hét órakor vezeték elő az elítélteket

Hét órakor adott parancsot a törvényszéki bíró Rác Imre elővezetésére. A halálraítélt gonosztevő viaszárga arccal, teljesen megtörtén, két fogházortól támogatva ment a bitófa alá. Barna ruhát és szürke inget viselt. Mellette a református pap haladt, aki bátorító szavakat suttogott feléje.

Szalamin Ernő törvényszéki bíró megállapította az elítélt személyazonosságát és az ezzel kapcsolatban feltehető kérdésekre Rác Imre elhalogtatva válaszolt. A bíróság ezután ismételte az ítéletet, majd átadta az elítélteket az ügyésznek, aki emelt hangon fordult a hóhérhoz: „Teljesítse kötelességét!”.

Adják ide édesanyám fényképét

A pribékek pillanatok alatt összekötözték az elítélt kezét, lábát és a bitófa alatt elhelyezett zsámolyra állították. Mielőtt azonban a hóhér nyakába vetette volna a hurkot, Rác Imre elcsukló hangon könyörögni kezdett: „Adják ide édesanyám arcképét”.

Egy fél perc múlva jelentette a hóhér, hogy az ítéletet végrehajtotta. Az orvosszakértők 7 óra 16 perckor jelentették az elítélt bírónak, hogy a halál bekövetkezett.

Megszókolja a feszületet

Előírás szerint a kivégzettnek a halál bekövetkezése után 30 percig kell megünnepelnie a bitófát. Azért a bíróságra hozták a feszületet.

rendeletére spanyolfallal vették körül a bitófát, amelyen Rác Imre kiszendített és rögtön sor került Ecsedi László kivégzésére. Társánál valamivel határozottabb léptekkel, haladt a fegyőrközött a bitófa felé. Mellette egy görög katolikus lelkész feléje nyújtotta a feszületet, a gonosztevő megragadta azt és hevesen ajkához szorította. Ezután őt is megkötözték a pribékek s egy perc múlva ismét jelentette a hóhér, hogy végrehajtotta az ítéletet. — Ecsedi László halála 7 óra 38 perckor következett be.

Német-magyar ipari és kereskedelmi kézikönyv jelent meg

Nélkülözhetetlen ismeretek gazdag tárháza az új kiadvány

A magyar gazdasági élet egy új szakkönyvvel gyarapodott. A Hansseitschl Verlaganstalt — Hamburg-Hanza Kiadóintézet, Hamburg — a német ipari és kereskedelmi élet teljes anyagát átölelő munkát bocsát a magyar gazdasági szakkörök rendelkezésére. A hatalmas munka teljesebb két állam teljes ipari és kereskedelmi kapcsolatainak anyagát. Ennek a német ipari és kereskedelmi élet legkiválóbb ismerői és szakértői ismeretük a gyártmányok rendszertését és felhasználási területeit.

A munka azzal válik különösen jelentőségűvé, hogy állandóan szem előtt tartja a magyar gazdasági élet berendezését és követelményeit, de különös figyelmet szentel a magyar nemzetgazdaság fejlesztését szolgáló korszerű

technikai berendezéseknek és eljárásoknak is.

Utbaigazítja és tanácsal ellátja a német-magyar exportort és importort, az érdeklődő olvasó pedig ebből a kézikönyvből megismerheti a külkereskedelmi forgalomra vonatkozó összes rendelkezéseket és eljárási módokat. A német-magyar külkereskedelmi forgalom pénzügyi lebonyolításával kapcsolatban továbbá bepillantást ad a német és a magyar bankok, takarékpénztárak és hitelintézetek ilyen irányú működésére.

A hatalmas és majdnem ezer oldalra terjedő magyar nyelvű munka számos technikai szemléltető ábrát, valamint sok statisztikai és tudományos anyagot tartalmaz. (MN)

Igy élnek a bukaresti magyarok!

Aldásos működést fejt ki a bukaresti Magyar Népközösség irodája

(PEKI) A romániai Magyar Népközösség bukaresti központi irodáját felváltva dr. Gyártás Elemér, országos elnök és dr. Parecz György országos főtítkárral vezetik. Szükség esetén azonban dr. Nagy Miklós nagyenyedi ügyvédet is belevonják ebbe a munkába. A központi iroda elsősorban közérdeklődő ügyekkel foglalkozik. Felkérésre közbenjáró egyházi, iskolai és gazdasági kérdésekben, de természetesen egyéni panaszok és sérelmek orvoslásán is fáradozik, továbbítja a minisztériumok és egyéb hatóságokhoz Románia valamennyi magyarjának — a népközösségi tagoknak — kérvényeit és szorgalmazza azok elintézését. Az illető

magyarnak az illetékes megyei népközösségi tagozathoz kell fordulnia hivatalos elintézőhivataljával és az ügy természetétől függően, a kérvényt onnan további eljárás végett a központi irodának terjeszti fel.

Ugyancsak Bukarestben működik a bukaresti szervezet irodája is. Hamar Béla református lelkész, elnök vezetése mellett Szász István titkár végzi itt a munkát: a szegénységjelnyezést, a Bukarestben lakó, vagy átmenetileg ott tartózkodó magyarok utbaigazítását, részükre különböző felvilágosításokat nyújtanak és eljárnak ügyesbajos dolgaikban.

Két katolikus és egy református templom van Bukarestben

Bukarestben két római katolikus, egy református és egy evangélikus templom van, ahol az ottani magyarok magyarnyelvű istentiszteletet vehetnek részt és magyar prédikációt hallgathatnak. Két katolikus lelkész, Zudor Ferenc és P. Horváth Sándor egy református, Hamar Béla és egy evangélikus Rapp Károly végzi a lelkesítő teendőket.

Legjobb anyagi körülmények között a református egyház van, a hívek mintegy hétézren vannak. Bukarestben az egyetlen magyar tanítótanulmányi iskola. Az iskola igazgatója Takács Pál, mellette egy tanítónő működik, Mátis Endréné. A szegény gyermekek segélyezése a tanév tartama alatt a tanítónő felügyelete mellett történt. Ő fáradozott azon,

hogy az intézet valamennyi tanulója — 67 református, római katolikus és evangélikus gyermek — tízóraira egy pohár tejet és kenyeret kapjon, 17 szegény gyermek pedig reggelit és ebédet. A tanulók felének a református egyház fizette a villamosbérletet is, hogy iskolába járhasanak a messze külvárosból. Az elmúlt évben négy gyermek végezte el a 7. osztályt.

A Református Nőszövetség Hamar Béláné vezetése mellett működik és tartja fenn Bukarest egyetlen magyar diakonthonát, ahol mintegy 10 magyar főiskolás fiú lakott ebben az évben, de régebben 80—100 magyar egyetemista kapott itt állást.

Szervezkedik Biharban is az Országos Magyar Tejközpont

Az Országos Magyar Tejközpont kiküldöttjének bevonásával bizottság járja a vidéket, felkeresik a nagyobb gazdasági gócpontokat és kielielik azokat a helységeket, ahol a vidéki tejközpontok megkezdik működésüket. A Nagyváradon létesítendő tejközpont november végén kezdi meg működését.

Hazaengedik a németek a dieppei és környékbeli származású francia hadifoglyokat

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A dieppei brit partszállási kísérlet győzelme, elhárítási harcainak során a helyi francia hatóságok és lakosok különösen fegyvertartó megatartást tanúsítottak. A franciák, tekintet nélkül az ellenséges úzre, a keletkezett tüzeket eloltották és a német katonákat, amennyiben rászorultak, ápolták. A kényszerleszállást végző repülőknél azonnal segítségükre siettek. Magatartásuk elismeréséül a Führer elrendelte, hogy a dieppei és a szomszédos községekbeli származású francia hadifoglyok azonnal hazabocsátandók.

Még egyszer: 5 fillér az öt dekás kenyér

Nagyvárad thj. város polgármestere 6778—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi minisztérium 91.274—1942. K. M. sz. rendelete értelmében az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására:

A vendéglátóipari üzemekben kiszolgáltató 5 dkgr. eülyü kenyér legmagasabb ára. — tekintet nélkül arra, hogy a kiszolgálás erre a célra szolgáltatott külön alkalmazott (kenyereslánya) útján vagy közvetlenül történik, — az összes vendéglátóüzemekben egységeseget darabonként legfeljebb 5 fillér.

Ezen árhoz kiszolgálási díj nem számítható.

Nagyvárad, 1942. augusztus hó 25-én
Dr. Soós, s. k.
polgármester.

A HÁBORUS ÁLDOZATOK FRONTJA

Irta: Dr. Géresy János

Sokan élnek még mindig közöttünk, akik nem akarják megérteni azt, hogy három év óta háború dúl a világon, hogy ennek a háborúnak mi is résztvevői vagyunk és hogy éppen ezért nem élhetjük úgy a mindennapi életünket, mint azt békeidőben megszoktuk.

Nem mi akartuk ezt a háborút. Történelmi kényszer parancsolta ránk. Vállaltuk, mert vállalnunk kellett: a saját életünk megtartásáért, történelmi jövőnk megteremtéséért, a keresztény világrend és kultúra megmaradásáért s Európa új, igazságos és egészséges rendjéért...

A háború mindig erőöröb. Megpróbáltatás. Mérlegre-tétel. Jaj nekünk, ha most könnyűnek találtunk...! Ugy elsöpör bennünket Isten tisztító, történelmi vihára, mintha sohase élünk volna itt, a Duna-Tisza tájon.

Sokszor hallottuk már, még sem tudjuk elégszer hangoztatni, hogy ennek a háborúnak legmélyén és legintiméjében nem fegyverek küzdenek fegyverek ellen, gépek gépek ellen, szuronyok szuronyok ellen. — hanem eszme küzd eszme ellen, ember harcol ember ellen. Ezért ilyen konok, ezért ilyen véres ez a háború. — és ezért lesz feltétlenül végzetes egyikre a küzdő felek közül. Lélek küzd most lélek ellen. A mi lelkünk az ő lelkük ellen, a mi türelmünk az ő türelmük ellen, a mi áldozatunk az ő áldozatuk ellen, a mi kitartásunk az ő kitartásuk ellen... Nem a fegyvereken: nem vason és acélon: nem véren és aranyon fog eldőlni ennek a háborúnak a sorsa, hanem azon, hogy melyik fél bírja lelkiileg: áldozatbelileg, hősiileg és türelmileg tovább...

Ezért fontos az, hogy erre rávegyünk. Hogy ezt higgyük és valljuk és hogy e szerint éljünk... Hogy ne sirjunk és ne zúgódjunk, ha kevesebb a kenyelmünk, mint régen volt, ha kisebb a darab kenyér, amelyet kezünkbe kapunk, ha kopik a ruhánk és nem vehetünk újat, ha le kell mondanunk sok mindenről, amit megszoktunk.

Harc nélkül nincs háború, — áldozat nélkül nincs győzelem...!

Ezt az áldozatot nem csak mi hozzuk meg. Mások is meghozzák a küzdő felek közül. Barátaink még inkább, mint mi; ellenségeink közül a legnagyobbak is legalább olyan mértékben, mint mi. Köztudomású, hogy Németországban és Olaszországban sokkal kevesebbet kell megelégedniük az embereknek, mint nálunk. Franciaországban és más megszállt területeken még rosszabb a helyzet. Több helyen már az éhség réme jár körül... és mégis él és mégis áll: hisz dolgozik és lelkesedik a nép...! Tanuljunk tőlük...!

Angliában, a világ egykoron leggazdagabb országában, ahol az élet színvonal a legmagasabb, a kenyélem a legteljesebb volt. — szintén súlyos korlátozásokat léptettek életbe. 1941 novemberében már bevezették a pontrendszert, melynek alapján minden fogyasztó havonta csupán 16 pontnak megfelelő árut vásárolhat. Jegyre adják a húst, zsírt, vaját, margarint, cukrot, szalonnát, tojást, sajtót és a gyümölcsöt. Gyakorlatilag tehát valamennyi közéleti cikk korlátozás alá esik.

Nem sokkal jobb a helyzet a semleges országokban sem. Május elseje óta Lisszabonban és környékén a fontosabb élelmiszereket jegyre adják. Írországban 20 százalékkal csökkentették a kenyér fejadagját. Svájcban 10 százalék kölessel kell keverni a kenyérlisztet. Spanyolországban a napi kenyér-fejadag csupán 8 deka, festi munkásoknál 10 deka és nehéz testmunkásoknál 15 deka. A gazdák még a babot is kötelesek beszállítani, mert a bablisztet is felhasználják a kenyérlisztek pótlására. Svédországban a fogyasztók tulajdonában lévő bab és borsókészletet levonják a kenyérfejadagból. Törökországban a kenyér fejadagot 37,5 dekáról 35 dekára, a gyermekekét 18,5 dekáról 15 dekára csökkentették.

A hús- és zsírelőállítás terén is újabb korlátozásokat léptettek életbe a semleges országokban. Franciaországban a heti húsadag csupán 18 deka. A kecskehúst, melyet eddig itt szabadon vásárolhattak mostantól kezdve, szintén jegyre arusítják. Svájcban márciusban vezették be a húsjegyet. Havonta 2 kiló hús vásárolható. Még így sem tudták hússal ellátni a lakosságot. Júliusban már két hústalan hét is volt. Zsírban és vajban együttesen havonta csak 95 dekát lehet fogyasztani. Svédországban a heti húsadagot májusban hetente 25 dekára csökkentették.

Országos értekezleten vitatták meg a Baross-vezetők az időszerű kérdéseket

Csak kereskedő, vagy iparos lehet a Baross-tagozatok elnöke

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Szövetség országos elnöke értekezletre hívta Budapestre az ország összes szervezeteinek elnökeit és ügyvezető elnökeit, amelyen számos nagypontosságú kérdés került megbeszélésre.

Beszámolt az országos elnök arról, hogy a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara végre magáéva tette azt az álláspontot, amelyet a Baross szövetség képviselt, hogy a kereskedő foglalkozást szakképzéshez kell kötni.

Közölte az országos elnök, hogy rövidesen törvényes intézkedések látnak napvilágot amelyek lehetővé teszik, hogy a zsidóbujtatókat — strómanokat — bíróság elé állítsák és ezáltal megtisztítsák kereskedelmi életünket azoktól a kalandoroktól, akik szakképzett, ség és tőke nélkül ugynevezett „keresztény magyar üzleteket” nyitnak vagy vesznek át, amelyekben zsidók vagy zsidó érdekeltségek bujnak meg a hangozatos magyar cégerek alatt.

Keresztény kiskereskedők áruellátása

Azt a megnyugtató közlést is tette az országos elnök, hogy a kormány szigorúan elrendelte, hogy a gyárak első sorban a keresztény magyar kereskedőket szolgálják ki áruval s vessenek véget annak az áldatlan helyzetnek, hogy a magyar kereskedők csak a zsidók hősiességével és türelmével tudták megélni a háború idején.

Egyiptomban szintén bevezették a hústalan napokat.

Kiterjednek a korlátozások az élvezeti cikkekre is. Franciaországban, ahol ezelőtt a bor minden főétkezés elmaradhatatlan kelleke volt, ma már régóta adagolják a szőlőt, területenként külön megállapított, a készletekhez igazodó mérték szerint. Éttermekben és vendéglőkben a hétnek csak 5 napján szolgáltatnak ki bort, egy vendégnek azonban legfeljebb csak 2 decit.

Ami Franciaországban a bor, az Törökországban a kávé. Érthető tehát, hogy minden korlátozásnál rosszabbul esett a muzulmánok szívének, amikor márciusban zárolták a kávékészleteket és igen kis mértékben szabták meg a napi fogyasztást.

A felsorolt példák fényesen igazolják, hogy Magyarország aránylag kedvezőbb helyzetben van közellátás szempontjából a semleges államoknál is. *Nem méltó tehát hozzánt sem a siránkozás, sem az aggódás, még kevésbé a zúgódás.* Aki ezt nem érti meg, aki ezt a kevés áldozatot se akarja vagy tudja vállalni a szebb, a biztosabb, a jobb jövőéért. — az maga felett mond ítéletet...! De jegyezze meg az ilyen ember azt, hogy ezt az ítéletet egy nemzet felháborodása és haragja fogja rajta végrehajtani.

termettséggel és ügybuzgalommal látják is el feladatukat, az ügy érdekében vonuljanak vissza tisztességükkel az azt kereskedőknek és iparosoknak engedjék át. Az elnökök megértéssel fogadták a felhívást és máris — ország-szerre — sok lemondás történt. A bi. harmegyei szervezetek másfoglalkozásu elnökei is készséggel levonták magukra nézve a következtetéseket.

Vezetőképző tanfolyamot rendezett Nagyváradon a Katolikus Leánykörök Szövetsége

Vasárnap este lesz a tanfolyam ünnepélyes bezárása

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Leánykörök Szövetsége — közismert néven Kalász — több napos vezetőképző tanfolyamot rendezett Nagyváradon az Orsolya zárdában a falvakon működő tanítónők számára. A tanfolyam az egyháznegy csonkaországi és volt megszállt részéből mintegy 17 tanítónő vesz részt.

A tanfolyam háromnapos zárt lelki-gyakorlattal kezdődött, amelyet dr. Várgh Jeromos lelkész vezetett. Ugyancsak ő a tanfolyam lelki vezetője és a katekizmus előadója is. A tanfolyam előadói: Molnár János apátkanonok, Libor István gádoros esperes-plébános, a Kalász egyházmegyei igazgatója, Stettner András központi vezetőhelyettes, Illési Mária tanárnő, a tanfolyam vezetője, a Kalász egyházmegyei titkára, Medveczky Ilona tanítónő, egri egyházmegyei titkár, Legeza Mária budakalászi tanítónő és Lukács Ilona tanárnő. A tanfolyam megnyitóján dr. Lindenberger János prélátus-kanonok is résztvett és megleghango buzdítóbeszédet intézett a hallgatókhoz.

A tanfolyam ünnepélyes bezárása vasárnap este háromnegyed 7 órakor lesz az Orsolya zárdá dísztermében, amikor a hallgatók bemutatják azokat a népdalokat, játékokat és népi táncokat, amelyeket a tanfolyamon sajátítottak el.

Nagyobb gondot kell fordítani a kenyér,gyegek megőrzésére

Nagyvárad thj. város polgármestere 6727—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom a város közönségét, hogy élelmiszerjegyének megőrzésére nagyobb gondot fordítsanak, mert a m. kir. közellátásügyi miniszter 216.679—1942. II. 2. számú körrendelete értelmében az elveszett, ellopott, megsemmisült élelmiszerjegyek helyett új élelmiszerjegyek nem adhatók ki.

Fentiek alapján tehát figyelmeztetem a város közönségét, hogy elvesztett jegyeik pótlását a Közélelmezési Hivatalnál ne kérelmezzék, mert azoknak ki szolgáltatása a hivatkozott rendelet értelmében tiltva van.

Nagyvárad 1942. augusztus 24-én.

Dr. Soós, s. k.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkszámánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

GYÁSZISTENTISZTELET A REFORMÁTUS S EVANGÉLIEUS TEMPLOMBAN. Kormányzóhelyettes urunk temetése alkalmából a nagyvárad-olasi református és evangélikus templomban (Gróf Csáky István-utca 26.) augusztus 27-én délelőtt 9 órai kezdettel gyászistentisztelet lesz, melyre a hatóságok képviselőit és a híveket ez uton hívják meg.

A nagyvárad **Kereskedelmi Csarnok** felkéri a város kereskedőit, hogy Főméltóságú Urunk: vitéz Horthy István kormányzóhelyettes temetése ideje alatt 27-én, csütörtökön 10 órától 12 óráig üzleteiket részvétből tartassák zárva.

Csütörtökön gyászszünetet tartanak a **TÉBE** pénzügyintézetek és a Nemzeti Bank fiókjai. Budapestről jelenti a MTI: Augusztus 27-én a Kormányzóhelyettes temetése napján a TÉBE kötelekbe tartozó pénzügyintézetek és a Magyar Nemzeti Bank fiókjai szünetet tartanak.

ÜLÉST TARTOTT A 42-ES BIZOTTSÁG. (MTI.) A 42 tagú országos bizottság keddi ülésén elfogadták, illetve tudomásul vették a szilágysági iparüzés esetén az iparrendély megvonásáról, valamint az állati hulladékok feldolgozásáról szóló kormányrendeleteket.

A BAROSS SZÖVETSÉG PONTOS KÜZLEMÉNYE. Folyó hó 28-án, pénteken este, pontosan 7 órai kezdettel közös szakosztályi ülésre — áruelosztási ügyben érdemleges határozat hozatala végett — kérjük a Baross Szövetség tagjait, saját érdekében jelenjenek meg a következő szakmabellék: textil és nagykereskedők, férfiszabók és piaci szabók, női szabók, kalaposok és szűcsök. Feltétlenül pontos megjelenést kért az elnökség.

REPÜLSZERENCSETLENSÉG ALDOZATA LETT A KENTI HERCEG. Amsterdamban. (MTI.) A NTL. jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint a kenti herceg repülőszerencsetlenség következtében életét veszítette.

Folyó hó 28-án, pénteken délután 6 órakor szakosztályi gyűlést tartanak a Baross szövetség textil kereskedői és szabó iparosa. Az ülésen a betegségek felgyógyult Podolcsák József elnök is részt vesz. — Kérjük Baross testvéreink minél nagyobb számban való pontos megjelenését.

WASHINGTONBA UTAZOTT AZ ÚJZÉLANDI MINISZTERELNÖK. MTI. Liszabonból jelenti a NTL.: Washingtoni jelentés szerint Fraser, újzélandi miniszterelnök kedden Roosevelt személyes meghívására Amerikába érkezett.

A BIZTOSÍTÁSI ÜGYNÖKÖK ÁRUKÉPES IGAZOLÓ KÖNYVÉNEK hatálybalépését a pénzügyminiszter december elsejében állapította meg. MTI

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Gyűjtjük a gyógynövényeket! A földművelésügyi minisztérium kirendeltsége a fenti címen újabb kiadványban tájékoztatja Erdély népét a gyógynövénygyűjtés és értékesítés jelentőségéről. Az idegen imperium alatt a gyógynövényügy Erdélyben teljesen elhanyagolt kérdés volt. A kirendeltség alig egy évi munkája óta azonban roham léptekkel halad előre. A gyógynövények ismeretének népszerűsítését szolgálja a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének legújabb kiadványában megjelent 11. sz. kiadványa. A népszerű munkát dr. Kopp Elemér kir. főorvos, a kolozsvári m. kir. Gyógynövénykísérleti Intézet vezetője állította össze kellő gondossággal és körültekintéssel. A mintegy 70 oldal terjedelmű könyvecske magába foglalja mindazokat az ismereteket, amit egy kezdő gyűjtőnek tudnia kell, hogy eredményes és hasznos munkát végezhesen. A kiadványhoz dr. Komlóssy György kir. főadjunktus, a kirendeltség növényegészségügyi és gyógynövényosztályának vezetője, írt előszót.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL**
 Szabadság-utca 12. Háló, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Amerika nemzeti jövedelmének 31 százalékát emésztette fel a háború három hónapja. Stockholmól jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Egyesült Államok kereskedelmi minisztériumának közlése szerint a háború április, május és június hónapokban az Egyesült Államok nemzeti jövedelmének 31 százalékát emésztette fel.

A MÜNCHENI EGYETEM REKTORA BUDAPESTEN. A MTI. jelenti: Pieter Lutz, a müncheni egyetem rektora, néhány napos látogatásra Budapestre érkezett. Meghívására a közeljövőben több magyar tudós látogat el Münchenbe.

Korona Filmszínházban
Komikusok kívánságversenye
 Stan és Pán, Zoro és Huru, Donald a kacska és Mickey Moose
 A nevetetés mesterei. Burleszk vígjáték.

ESZTORZÁGBAN VISSZAKAPJÁK HÁZAIKAT A RÉGI TULAJDONOSOK. Tallin. (MTI.) A NTL. jelenti: Tallinban megkezdtek a házak átadását régi tulajdonosaiknak. Eddig 906 házat adtak át volt tulajdonosának.

Szeptember közepén összeül az indiai államtanács. Bankokból jelenti: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Uj-Delhiből jelenti, hogy a központi ülést, amelynek október 26-án kellett volna összehívnia, szeptember 14-re hívták össze. Néhány nappal később az indiai államtanács is összeül. A nagyjelentőségű intézkedéshez az alosztály azután az értekezlet után járult hozzá, amelyen erősen hangsúlyozták az indiai helyzet súlyosságát.

SZOVJETET ISMERTETŐ TAN-KÖNYVEK ANGLIÁBAN. Róma. MTI. A NTL. jelenti: Az angol közoktatásiügyi minisztérium — a Popolo di Roma szerint — intézkedett a Szovjetet ismertető tankönyvek kiadásáról. Ezenfelül külön tanfolyamokat rendeznek erre a célra.

Magyar filmszínészek Berlinben. Berlinből jelenti: (MTI) A német birodalmi filmkamara meghívására több magyar filmszínész látogatott el Németországba. A magyar filmszínészek tiszteletére kedden Stojai Dóme magyar követ rendezett fogadást, majd Göbbels birodalmi miniszter fogadta őket ki hallgatáson.

Befejeződött a népművelési továbbképző tanfolyam

Bizonyítványokat kaptak a tanfolyam hallgatói

Szerdán délben, névre szóló bizonyítványok kiosztásával befejeződött a Biharvármegyei Népművelési Bizottság rendezésében megtartott, hatnapos előadóképző tanfolyam. Ezt megelőzően Kiss János, leányliciumi igazgató tartott értékes előadást a családi életre való nevelés szerepéről a népművelésben. Visszapillantást vetett a magyar nő szerepére az ősmagyarok nőrablásától kezdve végig, a történelmen át a mai keresztény házasságig és mint a magyar házasság testamentumát állította a hallgatók elé Madách halhatatlan művét, az Ember tragédiáját, amelynek tizenkét fejezetén át a férfi minden küzdelmében elbukik a végső, elkeveredett lépéséig a nő menti meg ezzel az egyetlen mondatával: „anyának érzem magam”.

Kiss János után Tarkó Lajos népművelési titkár tartott nagyszerűen felépített, érdekes, gyakorlati előadást a népművelési tevékenység megszervezéséről, népművelési előadások, tanfolyamok rendezéséről, a munkaterv összeállításáról, munkanapló felfektetéséről és a beszámoló elkészítéséről.

Hogyan kell műsoros estét rendezni

Utána Vidor József, népművelési titkár tartotta meg kedd délutánról elmaradt előadását, órákat, gyakorlati és

mutatásokat adva az ünnepségek műsoros esték rendezésére és a működvelői színjátszásra vonatkozólag. A műsor összeállítására nézve, annak szemellett tartására intette a népművelésre hivatott hallgatókat, hogy soha ne a műsor legyen a szereplőkért, hanem a szereplők álljanak a műsor szolgálatában. Ami azt jelenti, hogy egy szereplő kedvéért soha állítsanak be a műsorba oda nem illő műsorozatot. Az előadott színművek pedig mindig a népművelés szolgálatában álljanak. Utalt a nemrég letűnt liberális kor szindarabíráására, mely előtt egyedüli célként csak az lebegett, hogy a zsidó szindarabíró keresen, a közönség pedig mulasson. Ilyen alapon nevelésessé tették a magyar társadalom minden vezetésére hivatott, vagy vezetett rétegeit, magát a hadsereget sem kivéve. A ma előadott szindaraboknak nevelniük kell a népet. Előadása végén Vidor József megemlékezett az ország mély gyászáról és a hallgatóság egy perces, néma felállással hődolt a hősi halott Kormányzóhelyettes emlékének.

Ezután még közös megbeszélés, majd a bizonyítványok kiosztása következett.

Kedden délután Tamás József, népművelési titkár tartott előadást a hátszínházról, este pedig gyakorlati bemutató volt ebből a témakörből.

Ötperces munkaszünet betartását kéri csütörtökön a Nemzeti Munkaközpont

A Nemzeti Munkaközpont felkéri a nagyvárad ipari vállalatok vezetőit és munkásait, hogy csütörtökön délelőtt 10 órától 10 óra 5 percig szüneteltesék a munkát és néma felállással róják le kegyeletüket vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes temetése alkalmával.

Utasszállító repülőgép roncsára bukkantak a trinidadí őserdőben. Bernből jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A trinidadí őserdőben hét-főn este rábukkantak egy utasszállító roncsra, amely szombaton indult útra Paramarivóba Curaeoba. A gépet valószínűleg villámcsapás érte. 9 főnyi utasa és 3 főnyi legénysége sorsáról semmit sem tudnak.

Szabó Imre
 hatóságilag kijelölt
bőrelosztó
 Szent János-utca 6 alatt megnyílt.

RÓMÁNIÁBAN TILOS AZ UTCAKON VALÓ CÉLNÉLKÜLI ÁCSÓRGÁS. Bukarest. (Bud. Tud.): Az itteni rendőrigazgatóság rendeletet adott ki, melynek értelmében tilos cél nélkül az utcacsarkokon, üzletek, vendéglők, vagy kávéházak előtt álldogálni. A rendelet értelmében 3 fiatal lányt és 2 fiatalembert, akik cél nélkül ácsorogtak az utcacsarkon, bekiéérték és pénzbüntetésre ítélték. Közölték velük, hogy visszaesés esetén munkatáborba kerülnek.

Dalosok figyelmébe! Felhívjuk a Gutenberg Dalkör és a Ref. Kör Dalkör tagjait, hogy a szeptember 6-iki viseztatéri ünnepélyen előadandó énekszámok közös próbáin folyó hó 28-án, pénteken este 8 órakor a Ref. Kör helyiségében, Madách Imre utca 5. szám (Bazár-épület, emelet, Szilágysági Dezső-utca) alatt kivétel nélkül szíveskedjenek megjelenni. A két egyesület élnöksége.

MAGYAR ERDŐMUNKÁSOK NEMETORSZÁGBAN. A Magyar Tudósító jelenti: A kárpátaljai erdőmunkások közül legutóbb 400 munkást Németországba szerződtettek. Napibérik a szerződés szerinti 3.50 márka, ezenkívül étkezésük megkönnyítésére rendszeresen kapnak a gh-tározott mennyiségű tengeriliszttal. Főleg Máramarosból származó erdei munkások új munkahelye Stuttgart környékén van.

Nagy károkat okoznak a vadak. Székelyudvarhelyről jelenti: (MTI) Az Erdélyi Párt legutóbb felhívta a hatóságok figyelmét a vadak által okozott hatalmas kárra. A medvék, szarvasok igen elszaporodtak. A károk összeírása most történik. Tz eddig rendelkezésre álló adatok szerint 35 helységben a kár 150.000 pengőt tesz ki.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Iparigazolvány visszavonása szakképzettség hiánya miatt

A Magyar Tudósító jelenti: Az iparügyi minisztérium 33.554—1942. számú döntése szerint az iparjogosítvány az 1922. évi XII. t. c. 69. paragrafusa alapján a hiányzó törvényes követelmény pótlására való előzetes nívotalos felszólítás eredménytelensége után vonható vissza, attól a feltételtől mégis el lehet tekinteni olyan esetben, amikor a dolog természetéből folyóan a hiányzó törvényes követelményt a fél pótlólag igazolni nem tudja.

SZINHÁZ

Nagyvárad, Hódmezővásárhely és Gyulára kapott játszási engedélyt Pátnik Bálint színgazgató

A Hivatalos Lap keddi száma közli a vallás és közoktatásügyi minisztérium által kiadott játszási engedélyek tulajdonosainak névsorát. Eszerint Pátnik Bálint színgazgató Nagyvárad és Hódmezővásárhely törvényhatósági városokban, valamint Gyula megyei városba kapta meg a játszási engedélyt, Békéscsabára Balog László, Debrecenre Beleznay Unger István, Nagyszalontára Hámosi Aladár, Szatmárnémetibe, Nagybányára és Máramaroszigetre Vitéz Jakabffy Dezső kapott engedélyt.

A minisztérium felhívta a közigazgatási és rendőri hatóságokat, hogy a maguk hatáskörében támogassák és segítsék elő a színházak működését.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 27. Budapest I.

- 3.40 Ebrezítő Torna.
- 7.00 Hírek, közlemények, Reggeli zene
- 10.15 Ariák és dalok.
- 11.20 Szegedi Sandor hegedű.
- 11.40 Külföldi híradó, Felolvasás.
- 12.10 A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek, A Vöröske-rezsi bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Bura Sandor cigányzenekara.
- 15.30 Szórakoztató zene.
- 16.15 Ruzsin hallgatóinknak.
- 17.15 Rádiózenekar.
- 17.40 A második országos uszohet, — Rudolf Loránt dr előadása.
- 18.20 A Vitéz Rend Zrinyi Csoportjának műsora.
- 18.45 A Magyar Optikai Művek dalardája.
- 19.20 Liszt: II. rapszódia.
- 19.30 A roninok kincse, Szamurai történet három felvonásban.
- 22.10 Uzen az otthon. A Vöröske-rezsi bajtársi rádiószolgálat.
- 23.25 Illiczky László tanczenekara.

Budapest II.

- 19.05 A Magyar Optikai Művek Dalardája.
- 19.20 Mókócsay Julia felolvasása.
- 19.40 Szűcsborus Etelka énekel.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
- 21.20 Közvetítés a hajdusámsonyi tanyákról.
- 21.35 Magyar nóták.
- 22.10 A Honvéd Gépkecsiszertár Lovérez Egyesületének zenekara.

Olvassa és terjesse a Magyar Lapok-at

Kiknek a fellebbezését tárgyalja csütörtökön a II. számú adófelszólamlási bizottság?

A II. számú adófelszólamlási bizottság 1942. augusztus hó 27-én d. u. 3 órakor az alábbiak adófellebbezéseit tárgyalja:

Blau Mózes, Hattyu-utca 25. Kacsér Paula, Hattyu-utca 34. Özv. Vajda Áronné, Gróf Tisza Kálmán-utca 1. Csek Imre, Gróf Tisza Kálmán-utca 22. Özv. Katzender Izraelné, Gróf Tisza István-utca 9. Kriszta Áron, Katona József-utca 35. Grosz Farkas, Hunyadi János-utca 2. Paneth Ernő, Ötvös-utca 19. Seres András, Terézia-utca 6. Fogel József, Templom-utca 1. Kohn Ferenc, Baross-utca 3. Steimetz Mayer és Dávidovits Zoltán, Baross-utca 17. Szegedi Dezső, Vesse-

lényi Miklós-utca 10. Szentpéteri Árpád, Fűzes Gábor-utca 13. Klein Mendel, Kapisztrán-tér 16. Steingiszl Menyhért, Bástya-utca 4. Roth M. József, Kolozsvári-utca 26. Özv. Kohn Miksáné, Velence-part 35. Borog Dezső, Pataki Tibor-utca 6. Csikos József, Thököly-utca 31. Fogel Pál, Thököly-utca 31. Goldmann Miklós, Mátyás Király-utca 64. Zimányi Nándor, Mátyás Király-út 5. Ifj. Reiner Gyula, Mátyás Király-út 62. Barta József, Mátyás Király-út 128. Sályi Lajos, Mikszáth Kálmán-utca 39. Csiki László, Törö Ignác-utca 74. Goldberger Móríc, Vitéz-utca 45. Marcsi Gyula, Ötvös-utca 19.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6. órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

Erőnléti edzéssel készül a NAC az első hazai bajnoki mérkőzésére

(Nagyvárad). Kedden délután erőnléti edzést tartott a NAC az Erzsébet-ligeti pályán. Az él és utánpótlás vonalbeli játékosok csaknem kivétel nélkül résztvettek ezen és sok kedvvel dolgoztak. A csapaton látszott az elmúlt „viharos” hét fáradtsága, de *lassan csak rendezőjünk* — mondotta munkatársunk előtt Szabó Péter. Barna sérülése javulóban van, de Molnár lába követel most húzamosabb kezelést. A hátvéd ma délelőtt a kórházban jelentkezett a NAC orvosnőjénél, aki vizsgálat után benntartotta a játékost és azonnal

intézkedett, hogy térdét pihentető gipszkötésbe tegyék.

A csapat egyébként nagyban készülődik vasárnapi mérkőzésére, mikor is a budapesti Törekvés lesz az ellenfele. Bár a lehetőség erősen a mieink győzelmét jósolja, a mérkőzés igen érdekesnek ígérkezik, amely mindenesetre nem kis küzdelmet fog eredményezni. Városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg a NAC vasárnapi első bajnoki bemutatkozása iránt s méltán lehet hinni, hogy rekordközönség üli majd körül az Erzsébet-liget játéktérét.

Férfiruhákat használtak, **MOLNÁR** használtruha üzletében legiobb áron vehet, eladhat Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

Moldoványi vezeti a vasárnapi NAC—Törekvés mérkőzést

A JT tegnap este jelölte ki a vasárnapi NB I osztályára a játékezőket. DiMAVAG-Kolozsvár: Szóke I (Szávay, Lajos Géza), Nagyvárad—Törekvés: Moldoványi (Kupcsó, Máté), Szolnok—Elektromos: Székely Árpád (Greskó, Bujáki), Csepel—

Ferencváros: Palásti (Dobronay, Horváth Gyula), Haladás—Szeged: Antay (Fertői, Körösi), Vasas—Ujvidék: Lenkey (Zuglói, Latorcai), Gamma—Ujpest: Vass Antal (Molnár István, Sós Károly), Kispest—SalBTC: Rubint (Sallay II, Kárpáti)

A csapat és a szurkolók

Most, amikor a zöld-fehér szurkolók leglekesebbjei életrehívták a NAC „B-középet” nem mulaszthatjuk el, hogy le ne szögezzük mindjárt a kezdet kezdetén a következőket.

Alkalmunk volt a Ferencváros egyik legutóbbi mérkőzését végignézni, amikor bizony a nagynevű együttes ellenfele eredményes játéka nyomán a vesztes szerepében ostromolt. S mint ilyenkor szinte velejárója a futball-sorsnak, egymásután hibáztak csatárai a legkevesetöbbsz helyzetekben.

Jó, illetve rossz hazai szokás szerint azt vártuk, hogy a szurkolók egyremásra átpártoljanak az ellenfél táborába, tajtékozó szavakkal illessék a máskor agyondédelgetett kedvenceiket, szidják a vezetőségtől kezdve a pályagondnokig az egész magas

sportfórumot és így tovább.

Azonban nem ez történt. Az eddig jókedvűen hangoskodó szurkolóhad mintegy egyemberként szorította ökölbe kezét és egy nagy akarással olyan fergeteges biztatásba kezdett, amelytől csapatuk perceről-perere mindinkább magáratalált, biztosságot kapott játékában, az eredmény pedig nem maradt el, mert a Ferencváros egymásután rugta góljait és végül is biztosan győzött.

Tehát mindebből láthatjuk azt, hogy a csapatnak igenis szüksége van szurkolóira, de nem akkor, amikor „megy a játék”, hanem éppen azokban a nehéz pillanatokban, amikor a csapat bármilyen oknál fogva meginog. Eddig sajnos csak azt tapasztaltuk, hogy a legvéresebb szájú drukkerék ilyenkor egyesapásra kis-

hitüekké váltak, hangos véleményükkel, elmaradó biztatásukkal — maguk peccsételték meg csapatuk sorsát.

Örömmel köszöntjük tehát a „B-közép” zászlóbontását és tudjuk, hogy ennek a tömörülésnek célkitűzését magáévá teszi minden sportember s rajtuk keresztül a csapat csodákra is képes lesz, a szurkolók pedig részesei lesznek csapatuk minden győzelmének.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Egy szoba, előszobás lakás, butor nélkül, a Schlauch-tér közelében kiadó. Részletesebbet a kiadóhivatalban. 934

Elcserélném 3 szobás komfortos (kötött házbér) kertés lakásomat, lehetőleg központi fűtésű 3 vagy 4 szobás lakással. Jelige: „Sürgős”. 945

Külföldről

Mielőtt gyorsírást, gépirrást, helyesírást tanulna, kérjen tájékoztatást

Szabó Ferenc
gyorsíróiskolájától. Vidékiek levélben érdeklődhetnek, Nagyvárad, Rákóczi-út 12. l. e.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14—21. 664

Adás-vétel

Eladó 4 szobás magánház Szabadeg utcán, egy kis kertés bérház Pece-utcán. Érdeklődni Emke kávéház, Kovács. 952

Takarmányozásra kiválóan alkalmas szárított burgonyahulladék kapható a Vegyi. és Élelmiszeripari r. t.-nál, Anyos Pál-u. 2—6. Telefon 12—31. 950

Hagyatékból ebédlőbutor, asztalok, székek, lámpák, tükrök, képek stb csütörtökön 4—6 óráig Sárc-utca 5. alatt, áron alól is eladtnak 953

Súlyesztős varrógép eladó. Halász-utca 39. 951

Modern díjfa festett fél haló eladó. Varju-utca 21. 947

Eladó Nemzetközijog, dr Baditz, Mikolc. 839

Állást keres

Német tanerő félnapra vagy egész napra keresztyény uriházhoz, gyermekek mellé ajánlkozik. Sztaroveszky-u. 12. 944

Állást nyec

Csillagvároson vagy környékén lakó lapkihordót keresünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Gyakorlott gépironót keres Mezőgazdák, Muscolini-tér 16. 949

KIADOTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 3. szán